

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Факультет економіки та бізнесу
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни
«УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

(<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2045>)

Викладач (і)

к.е.н., доц. Костякова Анна Анатоліївна

<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/kostyakova-anna-anatoliyivna/>

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Управлінський облік» спрямована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей та ґрунтується на обліку витрат і калькулюванні собівартості продукції, техніко-економічному плануванні (бюджетуванні) та особливо на аналізі витрат. Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: сутність управлінського обліку, його предмет, об'єкти, принципи, функції та методи; класифікація та поведінка витрат та їх значення при прийнятті управлінських рішень; системи обліку та калькулювання витрат за різними методиками; роль та значення аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку; обґрунтованість релевантної інформації при прийнятті рішень; значення процесу бюджетування та методика складання операційних та фінансових бюджетів тощо.

Метою даного курсу є висвітлити теоретичні основи та методологічні аспекти управлінського обліку (management accounting) крізь комплексну характеристику обліку витрат на виробництво і результатів діяльності суб'єктів господарювання.

Завдання освітня компонента полягає у вивченні принципів і методів управлінського обліку, його місця і ролі в управлінні діяльністю підприємства; набуття вмінь застосовувати відповідні методи і прийоми в процесі обліку витрат і калькулювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
071 «Облік і оподаткування»	ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК13. Здатність	ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.	РН02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. РН04. Формувати й аналізувати

	<p>проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p>	<p>ФК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. ФК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.</p>	<p>фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. РН08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. РН11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності. РН23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. РН25. Аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень</p>
--	---	---	--

Орієнтовний перелік тем лекцій

- Тема 1. *Мета, зміст і організація управлінського обліку*
- Тема 2. *Склад витрат виробництва.*
- Тема 3. *Класифікація і поведінка витрат*
- Тема 4. *Методи обліку і калькулювання витрат*
- Тема 5. *Облік і калькулювання за повними витратами*
- Тема 6. *Облік і калькулювання за змінними витратами*
- Тема 7. *Облік і калькулювання за нормативними витратами*
- Тема 8. *Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку*
- Тема 9. *Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень*
- Тема 10. *Бюджетування і контроль*
- Тема 11. *Облік і контроль за центрами відповідальності*

Орієнтовний перелік тем практичних занять

- ✚ Класифікація і поведінка витрат
- ✚ Непрямі витрати та методика їх розподілу
- ✚ Система обліку і калькулювання за повними витратами

- ⚡ Система обліку і калькулювання за змінними витратами
- ⚡ Облік витрат і калькулювання за нормативними витратами
- ⚡ Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку
- ⚡ Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень
- ⚡ Бюджетування і контроль
- ⚡ Облік і контроль за центрами відповідальності

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навчальний посібник. / П.Й. Атамас / – Д. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 440 с.
2. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. – К.: Лібра, 2003.
3. Лишиленко О.В. Бухгалтерський управлінський облік: Навчальний посібник. – / О.В. Лишиленко / Київ: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2006. – 254 с.
4. Фаріон І. Д., Писаренко Т. М. Управлінський облік [текст] : підруч. / [І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.

Гарант освітньої програми

Дар'я ТРАЧОВА